

Αριθ. Πρωτ.:32381

ΑΘΗΝΑ, 28 Μαρτίου 2018

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΣΑΤΕ ΕΤΟΥΣ 2017

(1-3-2017 έως 28-2-2018)

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ κ. ΧΡΗΣΤΟ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συνάδελφοι,

Το 2017 ήταν μία ακόμη εξαιρετικά δύσκολη χρονιά στα δημόσια έργα, λόγω της συρρίκνωσης του αντικειμένου του κλάδου και της πλήρους εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων υπό τον Ν. 4412/2016.

Σήμερα, έχοντας διανύσει και τρεις μήνες από το 2018, δηλαδή, περισσότερο από ενάμιση έτος από την ημέρα δημοσίευσης του Ν.4412/2016 διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν ακόμη γκρίζα και ασαφή σημεία στις διαγωνιστικές διαδικασίες των έργων που γίνονται αφορμή για να αποκλείονται Συνάδελφοι για μη σοβαρούς λόγους (ημερομηνία υπογραφής ΤΕΥΔ κ.α.), γεγονός που αναδεικνύει την προχειρότητα με την οποία σχεδιάζει και υλοποιεί η Ελληνική Διοίκηση, εις βάρος της άσκησης της εργοληπτικής επιχειρηματικότητας.

Υπό αυτές τις συνθήκες ο ΣΑΤΕ προσπάθησε και την προηγούμενη χρονιά να υλοποιήσει βασικούς στόχους όπως: η επίλυση του γενικευμένου προβλήματος των Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών, η ανάδειξη και ανάκληση διαγωνιστικών διαδικασιών που εμπεριέχουν φωτογραφικούς όρους, η προς όφελος των μελών μας διεκδίκηση φορολογικών αιτημάτων, καθώς και η προώθηση χρόνιων θεσμικών αιτημάτων, μέσω της συμμετοχής σε όλες τις δημόσιες διαβουλεύσεις που έλαβαν χώρα τον προηγούμενο χρόνο, με στόχο η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου παραγωγής δημοσίων έργων, να γίνει με τέτοιο τρόπο που να διασφαλίζεται τόσο η διαφάνεια όσο και ο ρόλος των εργοληπτικών επιχειρήσεων της Χώρας.

Ταυτόχρονα, ο Σύνδεσμος είναι παρών στην απαίτηση διαφανών και νόμιμων διαγωνιστικών διαδικασιών παρεμβαίνοντας σε όλες τις περιπτώσεις που μας κατήγγειλαν τα Μέλη μας καθώς και σε όσες περιπτώσεις έργα βαφτίστηκαν υπηρεσίες ή προμήθειες με αποτέλεσμα και να μειώνουν το αντικείμενο του κλάδου αλλά και να αντικαθίστανται οι προβλέψεις των πρότυπων διακηρύξεων από σχεδόν φωτογραφικές διατάξεις.

Αναλυτικότερα:

2. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΑΤΕ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ

2.1 Γενικές Συνελεύσεις

Κατά τη διάρκεια των δώδεκα (12) μηνών πραγματοποιήθηκε μία Τακτική Γενική Συνέλευση στις 30 Μαρτίου 2017 και μία Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 31 Ιανουαρίου 2018.

2.2 Διοικητικά Συμβούλια

Κατά τη διάρκεια των δώδεκα (12) μηνών από την προηγούμενη Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκαν 12 πολύωρες, ανοικτές σε κάθε μέλος, συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, τις οποίες παρακολούθησε σημαντικός αριθμός εκπροσώπων εταιρειών – μελών και εκπροσώπων Περιφερειακών Αντιπροσωπειών.

3. ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ – ΔΡΑΣΕΙΣ

Τα σπουδαιότερα θέματα που απασχόλησαν τις 12 Συνεδριάσεις του Δ.Σ. ήταν:

3.1 Θεσμικό πλαίσιο παραγωγής δημοσίων έργων

Το 2016, για τρίτο συνεχόμενο έτος, παρουσιάστηκε κινητικότητα περί των θεσμικών ρυθμίσεων του κλάδου, υπό το πλαίσιο της ενσωμάτωσης των Οδηγιών 2014/23/ΕΕ (Συμβάσεις Παραχώρησης), 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ (Δημόσιες Συμβάσεις) και της αντικατάστασης του προβληματικού Β' μέρους του Ν.4281/2014, το οποίο τελικά δεν ίσχυσε ποτέ (κατάργησή του με το άρθρο 57 του Ν.4403/2016 εκτός των διατάξεων για το ΕΣΗΔΗΣ, το ΚΗΜΔΗΣ και Εγγυητικές Επιστολές).

Πλέον, εδώ και ενάμιση χρόνο υπάρχει ο νέος νόμος 4412/2016 που η εφαρμογή του έχει φέρει πολλές δυσκολίες στην καθημερινότητα των συναδέλφων εργοληπτών.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να επισημάνω ότι οι θέσεις του Δ.Σ. του ΣΑΤΕ επί του σχεδίου νόμου συζητήθηκαν εκτενώς ήδη από το 2016 σε σειρά συνεδριάσεων του Δ.Σ. που ήταν ανοικτές σε όλα τα Μέλη του Συνδέσμου και οι οποίες επιγραμματικά έχουν ως εξής :

1. Είναι τελείως απαραίτητο να θεσμοθετηθεί ένας ενιαίος και ξεχωριστός Κώδικας για τα Δημόσια Έργα, ώστε να είναι γνωστό εκ των προτέρων, πλήρες, κοινό για όλους, απλό, ξεκάθαρο και διαφανές το θεσμικό πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης, και να μην αναζητείται σε δυσερμήνευτους γενικόλογους νόμους, πολλαπλά νομοθετικά διατάγματα, αποφάσεις αναθετουσών αρχών κλπ. Ο νέος κώδικας δημοσίων έργων θα πρέπει να περιέχει διατάξεις μονοσήμαντου, αυστηρού και απαρέγκλιτου χαρακτήρα (προεχόντως κατά το στάδιο ανάθεσης), ώστε να μην παρέχεται διακριτική ευχέρεια στις κατά περίπτωση αναθέτουσες αρχές να διαμορφώνουν κατά το δοκούν ίδια κριτήρια συμμετοχής και ανάθεσης των συμβάσεων, αλλά αυτά να καθορίζονται με σαφήνεια και καθαρότητα στην ίδια τη νομοθεσία καθώς και στα πρότυπα τεύχη δημοπράτησης και συμβάσεων που θα εκδίδονται βάσει αυτής.

2. Είμαστε ριζικά αντίθετοι στην παροχή ευρύτατης διακριτικής ευχέρειας στις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς κατά τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης, που ως συνέπεια έχει την εμφάνιση φαινομένων αυθαιρεσιών, που πλήττουν καίρια τη διαφάνεια, το δημόσιο συμφέρον, τον ελεύθερο και υγιή ανταγωνισμό, κάτι που είναι ασύμβατο με το γράμμα και το πνεύμα των ενωσιακών Οδηγιών. Η μεγάλη ευχέρεια στις Αναθέτουσες Αρχές να αποφασίζουν υποκειμενικά επί σειράς θεμάτων όπως π.χ. ο προσδιορισμός των Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών σε μία δημοπρασία ή η διατύπωση των όρων βάσει των οποίων θα προσκαλούνται να συμμετέχουν σε δημοπρασίες οι οικονομικοί φορείς, δημιουργούν ικανές συνθήκες γέννησης αδιαφάνειας και διαφθοράς, φαινόμενα που στον χώρο των δημοσίων έργων στην Ελλάδα έχουν παρατηρηθεί σε παλαιότερες δεκαετίες, με δυσμενέστατες συνέπειες στο σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων, την γιγάντωση της διαφθοράς και εν τέλει την διασπάθιση του δημοσίου χρήματος.

Η ελληνική εμπειρία δείχνει ότι βασική προϋπόθεση για την αποφυγή φαινομένων διαφθοράς, όπως αυτά που προκύπτουν όταν οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς έχουν την διακριτική ευχέρεια να καθορίζουν αυθαίρετα τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης, είναι η αντικειμενικοποίηση του συστήματος ανάδειξης των ΑΧΠ ώστε να μην υπάρχει καμία δυνατότητα συναλλαγής καθώς και η λειτουργία κεντρικού συστήματος προ-αξιολόγησης (pre-qualification) και κατάταξης (classification) των εργοληπτικών επιχειρήσεων (π.χ. ΜΕΕΠ) ως μοναδικής αξιόπιστης πηγής προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων.

3. Για το σύστημα της «μελέτης – κατασκευής», η θέση της Γενικής Συνέλευσης του ΣΑΤΕ είναι η πλήρης κατάργησή του. Με δεδομένη όμως την πρόθεση εφαρμογής του συστήματος, όπως προκύπτει από το σχετικό άρθρο του νομοσχεδίου, επισημαίνουμε ότι θα πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένο, σε συγκεκριμένα, εκ των προτέρων προσδιορισμένα, είδη έργων, και με πλήρως μετρήσιμα και αντικειμενικά κριτήρια βαθμολόγησης και ανάθεσης, όπως αυτά έχουν περιγραφεί στις σχετικές επιστολές του Συνδέσμου μας.

Επισημαίνω ότι τελικώς το σύστημα της Μελετοκατασκευής με τον νέο νόμο φαίνεται να εξορθολογίζεται μέσω της αξιολόγησης των τεχνικών κριτηρίων με το σύστημα Pass/Fail και στη συνέχεια στο επόμενο στάδιο, με το κριτήριο ανάθεσης να είναι η μειοδοσία.

4. Βασική αρχή των νέων Οδηγιών για τις ΔηΣυ (2014) είναι η απλοποίηση των διαδικασιών και η διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στην αγορά των ΔηΣυ. Ειδικότερα για την περίπτωση των ΔηΣυ Έργων, χαρακτηριστικό είναι ότι ουδεμία διαφοροποίηση γίνεται για τις συμβάσεις μικρών έργων με προϋπολογισμό κάτω του κοινοτικού ορίου, καθώς και ότι ουδεμία πρόβλεψη γίνεται για την ανάθεση μικρών επισκευαστικών έργων ή έργων συντήρησης μέσω συμφωνιών-πλαίσιο. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικές προβλέψεις για τα έργα κάτω του κοινοτικού ορίου.

3.2 Θεσμικό πλαίσιο παραγωγής δημοσίων έργων – Ειδικότερα θέματα

3.2.1 Θέματα δικαστικής προστασίας - Νέες δικονομικές διατάξεις για τη διοικητική και δικαστική επίλυση διαφορών κατά το συμβατικό στάδιο

Με τον Ν. 4491/2017 (ΦΕΚ Α' 152/13-10-2017) επήλθαν σημαντικές τροποποιήσεις στις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διοικητική και δικαστική διαδικασία επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση ενός δημοσίου έργου (αντίστοιχες τροποποιήσεις επήλθαν και ως προς τη διαδικασία επίλυσης των διαφορών κατά το συμβατικό στάδιο εκπόνησης μιας δημόσιας μελέτης). Οι τροποποιήσεις αφορούν τόσο την ενδικοφανή διοικητική προδικασία επίλυσης των διαφορών όσο και τη διαδικασία δικαστικής επίλυσής τους ενώ επίσης, υπάρχουν κρίσιμες μεταβατικές διατάξεις. Αναλυτικό ενημερωτικό σημείωμα έχει συντάξει ο νομικός μας σύμβουλος και είναι ανηρτημένο στην ιστοσελίδα του Συνδέσμου μας.

Εν συντομία αναφέρω ότι:

Α) στο τμήμα της Διοικητικής Προδικασίας (άρθρο 20 Ν. 4491/2017):

- καταργήθηκε τύποις μεν η αίτηση θεραπείας, κατ' ουσία δε η ένσταση, και πλέον έχει απομείνει η μετονομασθείσα σε «ένσταση» πρώην αίτηση θεραπείας ως μόνη ενδικοφανής προσφυγή κατά το στάδιο εκτέλεσης. Βεβαίως, λόγω της μετονομασίας της αίτησης θεραπείας σε «ένσταση» δημιουργήθηκε εκ πρώτης όψεως η εντύπωση ότι καταργήθηκε η αίτηση θεραπείας και παρέμεινε η ένσταση. Ωστόσο, η νέα «ένσταση» φέρει όλα τα χαρακτηριστικά της παλαιάς αίτησης θεραπείας (άσκηση ενώπιον του Υπουργού Υ.ΜΕ.ΔΙ. ή ανεξάρτητου αποφαινομένου οργάνου, ακροαματική διαδικασία, παράσταση προσφεύγοντος και ανάπτυξη ισχυρισμών, παρόμοιες προθεσμίες κ.λπ.) και για τον λόγο αυτό εξομοιώνεται με την τελευταία. Το σημαντικό από την επελθούσα τροποποίηση είναι ότι πλέον υπάρχει μόνο μία ενδικοφανής προσφυγή κατά το στάδιο εκτέλεσης, γεγονός που συντομεύει τον χρόνο της διοικητικής προδικασίας. Επίσης, θετικό είναι ότι, προς τον σκοπό της σύντμησης των διαδικασιών, καταργήθηκε η μάλλον περιττή ένσταση και όχι η χρήσιμη και αναγκαία αίτηση θεραπείας, έστω και αν μετονομάστηκε σε «ένσταση». Τα ανωτέρω αποτελούσαν και αίτημα του εργοληπτικού κλάδου, που ζητούσε τη σύντμηση της ενδικοφανούς προδικασίας, μέσω της κατάργησης της ένστασης και όχι της αίτησης θεραπείας, όπως ήταν η αρχική πρόθεση της νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Κατά συνέπεια, η συγκεκριμένη τροποποίηση κρίνεται θετική.

- Η νέα «ένσταση» (κατ' ουσία αίτηση θεραπείας) απευθύνεται στον Υπουργό Υ.ΜΕ.ΔΙ. ή στο κατά περίπτωση αρμόδιο αποφαινομένο όργανο και ασκείται, όπως και η αίτηση θεραπείας, με επίδοση προς αυτόν με δικαστικό επιμελητή. Ωστόσο, η προθεσμία για την άσκησή της είναι πλέον δύο μήνες και όχι τρεις, όπως με την αίτηση θεραπείας.

- Η απόφαση επί της ένστασης εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την κατάθεσή της, όπως και σήμερα με την αίτηση θεραπείας.

Β) Κατά την δικαστική επίλυση διαφορών (άρθρ. 21 Ν. 4491/2017):

- Όλες οι διαφορές από την εκτέλεση των συμβάσεων δημοσίων έργων μεταφέρθηκαν πλέον στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων και ειδικώς στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του διοικητικού εφετείου στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται το έργο (παρ. 1 άρθρ. 175).

- Προστέθηκε εδάφιο στην παρ. 3 του νέου άρθρου 175, σύμφωνα με την οποία «ειδικά για τα δημόσια έργα προϋπολογισμού άνω των 500.000 ευρώ, η δικάσιμος για τη συζήτηση της

υπόθεσης προσδιορίζεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών». Δεδομένου του σχετικά χαμηλού κατωφλίου προϋπολογισμού για την εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης, τούτο αποτελεί ακόμη ένα μέτρο προς την κατεύθυνση της συντόμευσης του χρόνου επίλυσης των σχετικών διαφορών.

3.2.2 Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.

Ο ΣΑΤΕ εγκαίρως είχε επισημάνει τις αδυναμίες και δυσλειτουργίες του ΕΣΗΔΗΣ, και μετά από παρεμβάσεις και επιστολές του ΣΑΤΕ μετατέθηκε τρεις φορές η έναρξη υποχρεωτικής χρήσης του συστήματος στα δημόσια έργα από την αρχική ημερομηνία της 1/1/2015 στις 20/10/2017. Από ορισμένα ΜΜΕ δεν έγινε αντιληπτό ότι η παράταση έναρξης υποχρεωτικής χρήσης του συστήματος δεν έκρυβε κάτι περισσότερο παρά αδυναμίες του ηλεκτρονικού συστήματος και ως οφείλαμε ανακοινώσαμε τα δεδομένα, δηλαδή, επισημάναμε ότι το σύστημα αντί να ευνοεί, αποθαρρύνει την συμμετοχή λόγω των τεχνικών χαρακτηριστικών του.

Τελικώς έγινε αποδεκτή – έστω και με καθυστέρηση 2,5 ετών – η αναγκαιότητα διακριτής πλατφόρμας για την ηλεκτρονική δημοπράτηση των δημοσίων έργων, γεγονός που εκφράστηκε από την δημιουργία του ΕΣΗΔΗΣ για τα δημόσια έργα.

Ο ΣΑΤΕ παρακολουθεί από κοντά το σύστημα, τις αναμενόμενες αρχικές δυσκολίες του, ενώ είναι κοντά σε κάθε αίτημα Μέλους του για αντιμετώπιση δυσλειτουργιών του συστήματος. Σε επόμενη ενότητα παρουσιάζονται οι σεμιναριακές δράσεις του Συνδέσμου σχετικά με την υποβολή προσφορές αλλά και οι ειδικές προσφορές προς τα Μέλη του ΣΑΤΕ.

3.2.3 Προτάσεις ΣΑΤΕ για την λειτουργία του ΜΕΕΠ

Ο ΣΑΤΕ αντιλαμβανόμενος εγκαίρως τον υψηλότατο κίνδυνο επικράτησης υποκειμενικών και αυθαίρετων προαπαιτούμενων κριτηρίων πρόσκλησης και συμμετοχής σε διαγωνιστικές διαδικασίες δημοσίων έργων, συμμετείχε ενεργά ήδη από το 2014 στην πρόσκληση σύνταξης Π.Δ. για το νέο ΜΕΕΠ, καταθέτοντας ανεπίσημα σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος στην προηγούμενη πολιτική ηγεσία του ΥπΥΜΕΔΙ. Οι οριστικές προτάσεις προέκυψαν από συστηματική ενασχόληση σχετικής ομάδας εργασίας που συγκέντρωσε το σύνολο των προτάσεων που εισήλθε στον Σύνδεσμο, ενώ βασικά στοιχεία της πρότασης αποτελούν η, επί της αρχής, διατήρηση των άνω ορίων, η σημαντικότερη μείωση της απαιτούμενης στελέχωσης, η πλήρης κατάργηση των δεικτών βιωσιμότητας, η πλήρης κατάργηση του συντελεστή Γ', η διατήρηση των σημερινών, βασικών και εξειδικευμένων, κατηγοριών εργασιών ως βασικών. Το σύστημα κατάταξης που προτείνουμε διακρίνεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο κρίνεται η χρηματοοικονομική εικόνα της κάθε εργοληπτικής επιχείρησης και καθορίζεται η ανώτατη τάξη κατάταξης. Στο δεύτερο κρίνεται η τεχνική εικόνα και εμπειρία της κάθε εργοληπτικής επιχείρησης ανά κατηγορία εργασιών.

Αυτές τις θέσεις διατύπωσε και ο ΣΑΤΕ με το από 6/7/2017 Υπόμνημα προς τον Υπουργό με θέμα το Ενοποιημένο Προσχέδιο ΠΔ για τα Μητρώα.

Έκτοτε ο ΣΑΤΕ διαπίστωσε μία μικρή κινητικότητα επί του θέματος, όταν η ΕΑΑΔΗΣΥ εξέφρασε την γνώμη της επί ενός Σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος με τίτλο: «Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε)», γνώμη που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα μας την 1/9/2017, και πέραν αυτού ουδέν.

Το κρίσιμο ζήτημα που έχει ανακύψει μετά την ψήφιση του άρθρου 119 του 4472/2017 είναι εάν το ΜΕΕΠ θα αποτελέσει διαβατήριο συμμετοχής των εργοληπτικών επιχειρήσεων σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων ή όχι.

Θυμίζω την πρόσφατη απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του ΣΑΤΕ ενάντια στην απαξίωση του εργοληπτικού πτυχίου και την επαναφορά της βεβαίωσης εγγραφής στο Μητρώο ως διαβατηρίου ικανού για την συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες. Υπό αυτό το πλαίσιο ο ΣΑΤΕ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να αποφευχθεί η προοπτική πλήρους απαξίωσης του ΜΕΕΠ αφού η εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και η πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις συνιστά μία κατάκτηση διαφάνειας για τον κλάδο.

3.2.4 Ο εκσυγχρονισμός του συστήματος τιμολόγησης των δημοσίων έργων.

Ο ΣΑΤΕ έχει προ πολλού επισημάνει πως ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο μελέτης και κατασκευής των δημοσίων έργων προκειμένου να υπηρετεί τον βασικό στόχο της βέλτιστης αξιοποίησης των περιορισμένων δημοσίων πόρων πρέπει απαραίτητα να συμπληρώνεται και από ένα Εθνικό Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης των Έργων σε όλο τον κύκλο ζωής τους, να αναφέρεται σε όλους τους συντελεστές παραγωγής των Τεχνικών Έργων, να παρακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις και να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές. Έχουμε επενδύσει κόπο, χρόνο και χρήματα σε αυτό και δεν θα αποδεχθούμε κάτι λιγότερο από ό,τι είχαμε καταφέρει να θεσπιστεί, σε συνεργασία με τον κ. Σπίρτζη, τότε Πρόεδρο ΤΕΕ.

3.2.5 Σύστημα ανάδειξης αναδόχου

Ομόφωνα αποφασίστηκε και από την τωρινή σύνθεση του Δ.Σ. ότι είμαστε αντίθετοι στο να παραχωρηθεί η δυνατότητα στις Αναθέτουσες Αρχές να κρίνουν αυθαίρετα και υποκειμενικά τις υπερβολικά χαμηλές προσφορές κατά τις διαδικασίες ανάδειξης αναδόχων των δημοσίων έργων, όπως προβλεπόταν στον ν.4281/2014. Αντί αυτού αποφασίστηκε από το Δ.Σ. και προτείνεται η αντικειμενικοποίηση της εύρεσης των υπερβολικά χαμηλών προσφορών με αλγόριθμο και η αντικειμενική εξέτασή τους.

Για να μην αναλωθούμε πάλι σε γενικόλογες συζητήσεις και αναφορές οδηγός και για το νέο Δ.Σ. αποτελεί η απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του ΣΑΤΕ της 31.1.2018 στην οποία αναφέρονται:

- Αντικειμενική ανάδειξη των ΑΧΠ με την εφαρμογή κατάλληλου αλγορίθμου.
- Αυτόματη ανάδειξη μειοδότη βάσει εφαρμογής του ως άνω αλγορίθμου για έργα κάτω του Κοινοτικού ορίου.

Εξασφάλιση των κατωτέρω:

1. Έγκυρος μηχανισμός προσδιορισμού των προϋπολογισμών των έργων. Αποτύπωση των τιμών των κατασκευαστικών εργασιών και των συντελεστών παραγωγής των τεχνικών έργων, ώστε να δημιουργηθούν οι απαραίτητες προαπαιτούμενες συνθήκες για την αντικειμενοποίηση και παραμετροποίηση των αιτιολογήσεων των απαράδεκτα χαμηλών προσφορών, επιτρέποντας την υιοθέτηση έγκυρων και αντικειμενικών υποδειγμάτων τυποποιημένου τρόπου ανάλυσης, τεκμηρίωσης και ελέγχου οικονομικών προσφορών, για την ανάληψη συμβάσεων δημοσίων έργων.
2. Ο καθορισμός ενός αντικειμενικού και προκαθορισμένου συστήματος ελέγχου των αιτιολογήσεων και ο υποχρεωτικός τύπος αιτιολόγησης, με προκαθορισμένους συντελεστές, ή εύρος αυτών, των παραμέτρων διαμόρφωσης του κόστους ενός έργου (αποδόσεις μηχανημάτων, ανθρωπίνου δυναμικού, μεταφορικών μέσων κ.λπ.).
3. Οι αξιολογητές των αιτιολογήσεων να προέρχονται από Ειδικό Μητρώο ειδικών αξιολογητών και να προκύπτουν από ηλεκτρονική κλήρωση, ενώ το Ειδικό Σώμα Ελεγκτών Αιτιολόγησης να αποτελεί ανεξάρτητο τρίτο φορέα, που δεν θα εμπλέκεται επ' ουδενί, με την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή.
4. Η μη αποδοχή ζημιογόνου προσφοράς.
5. Η σύσταση Ειδικού Σώματος Μητρώου Επιβλεπόντων Ελεγκτών, καθώς και η χρησιμοποίηση εξωτερικών Συμβούλων επίβλεψης στις περιπτώσεις αναδόχων, που έχουν προκύψει κατόπιν μη απόρριψης των αιτιολογήσεών τους.
6. Η επίσπευση της νομοθετικής πρόβλεψης σύστασης Ειδικού Σώματος Κοστολόγων Επιμετρητών (δίνοντας ευρύτερη έννοια στον κοστολόγο επιμετρητή από αυτήν του άρθρου 218 του Ν.4512/2018).

7. Ένας συντομότερος αλγόριθμος εντοπισμού των अपαράδεκτα χαμηλών προσφορών, με ταυτόχρονη διασφάλισή του, μέσα από την πρόβλεψη δυνατότητας εύκολης και συχνής αλλαγής του, για να μην μπορεί να χαλιναγωγείται.

8. Νομοθετική ρύθμιση της διασφάλισης των Αναθετουσών Αρχών, με την υποχρέωση καταβολής πρόσθετων εγγυήσεων, από πλευράς του αναδόχου, του οποίου η αιτιολόγηση δεν έχει απορριφθεί.

9. Η δημοσίευση σε ελεύθερα προσβάσιμο ιστότοπο, των αποφάσεων επί των αιτιολογήσεων, καθώς και των κρινόμενων αιτιολογήσεων.

3.3 Θεσμικό πλαίσιο παραγωγής δημοσίων έργων – Εξελίξεις μετά την ψήφιση του Ν.4412/2016 (ΤΕΥΔ, ΕΕΕΣ, Πρότυπα τεύχη διακηρύξεων)

Πρότυπα Τεύχη

Καθ' όλη την διάρκεια της χρονιάς που πέρασε εμφανίζονταν προβλήματα από την σύνταξη των προτύπων τευχών διακηρύξεων, προβλήματα που ακόμη δεν έχουν επιλυθεί και έχουν γυρίσει τον κλάδο πολλά πολλά έτη πίσω.

Χαρακτηριστικά θυμίζω την έντονη διαφωνία του ΣΑΤΕ με την ΕΑΑΔΗΣΥ σχετικά με το ποιο πρέπει να υπογράφουν το ΤΕΥΔ / ΕΕΕΣ και την πρόβλεψη στα πρότυπα τεύχη δημοπράτησης να πρέπει όλα τα μέλη του Δ.Σ. μίας Α.Ε. να υπογράφουν επί του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, απαίτηση που γιγαντώνει αναίτια το διοικητικό κόστος μίας εργοληπτικής επιχείρησης που καλείται να υποβάλει προσφορά.

Τελικώς ύστερα από πραγματικά τιτάνιες προσπάθειες η διαφωνία της ΕΑΑΔΗΣΥ κάμφθηκε με την ρητή θεσμοθέτηση της δυνατότητας υπογραφής του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ μόνο από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο με το άρθρο 107 του Ν.4497/2017.

Ωστόσο τα προβλήματα δεν σταμάτησαν εκεί.

Σήμερα 1,5 έτος μετά την ψήφιση του 4412/2016 δεν έχει αποσαφηνιστεί η χρονική ισχύς των πιστοποιητικών πτώχευσης και ποινικού μητρώου και κάθε εργοληπτική επιχείρηση αισθάνεται ανασφάλεια με την υποβολή κάθε προσφοράς.

Επίσης δεν έχει ακόμη αποσαφηνισθεί η χρονική ισχύς της ένορκης βεβαίωσης περί μη παράβασης εργατικής νομοθεσίας που οφείλουμε να κάνουμε λόγω μη δυνατότητας έκδοσης του πιστοποιητικού από τον ΣΕΠΕ!!!

- Κεντρικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Κληρώσεων για έργα έως 20.000 €

Ο ΣΑΤΕ επί της αρχής είναι θετικός στην πρόβλεψη του νόμου για το εν θέματι κεντρικό ηλεκτρονικό σύστημα κληρώσεων για έργα έως 20.000€. Παρά την σημαντική χρονικά υστέρηση στην υπογραφή της Υπουργικής Απόφασης ο ΣΑΤΕ εκτιμούσε ότι το σύστημα θα λειτουργήσει υπέρ της διαφάνειας και της ισοπολιτείας. Ωστόσο με την από 11-12-2017 επιστολή του προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ο Σύνδεσμος διαπιστώνει απροθυμία των Αναθετουσών Αρχών να κάνουν χρήση του ηλεκτρονικού συστήματος που προβλέπει το άρθρο 118 του Ν.4412/2016 περί αναθέσεων με κλήρωση για έργα έως 20.000,00 € χωρίς ΦΠΑ και εκτιμά ότι υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για συνέχιση μη σύννομων και αδιαφανών διαδικασιών.

3.4 Παρατυπίες στην δημοπράτηση έργων - Ειδικά Συστήματα Ανάθεσης – Προμήθειες αντι έργων.

Ο ΣΑΤΕ διαπιστώνοντας, είτε αυτοτελώς, είτε κατόπιν καταγγελιών Μελών του, σημαντικές παρατυπίες σε διαδικασίες προκήρυξης διαφόρων δημοσίων έργων προχώρησε και φέτος σε εκείνες τις απαιτούμενες δράσεις ώστε να καταγγελθούν και να γίνει προσπάθεια να αρθούν οι στρεβλώσεις. Χαρακτηριστικότερα παραδείγματα αποτελούν τα έργα που προκηρύσσονται ως προμήθειες/υπηρεσίες ενώ πρόκειται για δημόσια τεχνικά έργα, καθώς και τα έργα που ανατίθενται ύστερα από πρόσκληση περιορισμένου αριθμού εργοληπτών.

Συνολικά ο Σύνδεσμος απέστειλε 57 σχετικές επιστολές - Ενδεικτικά αναφέρω:

- τις παρεμβάσεις μας για τα έργα ΧΥΤΑ όπου διαπιστώσαμε ότι δημοπρατούνται ως υπηρεσίες προκειμένου στους όρους των διακηρύξεων να τίθενται φωτογραφικές διατάξεις εξαιρώντας πλήρως και αναίτια την συντριπτική πλειοψηφία των εργοληπτικών επιχειρήσεων.
- τις παρεμβάσεις μας για τα έργα οδοφωτισμού LED όπου διαπιστώσαμε ότι δημοπρατούνται ως προμήθειες προκειμένου στους όρους των διακηρύξεων να τίθενται φωτογραφικές διατάξεις εξαιρώντας πλήρως και αναίτια την συντριπτική πλειοψηφία των εργοληπτικών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα όλοι οι διαγωνισμοί να κοστίζουν υπερβολικά ακριβά στους δημότες καθώς και να καταλήγουν όλοι σε έναν, τον ίδιο, ανάδοχο.
- τις παρεμβάσεις μας για σειρά έργων που οι Αναθέτουσες Αρχές κατά την άποψή μας μη σύννομα έχουν περιλάβει επιπλέον όρους στις διακηρύξεις βάσει του άρθρου 75 του Ν.4412/2016 χωρίς ωστόσο να λάβουν υπόψη τις προβλέψεις του άρθρου 76 αλλά και του άρθρου 53 όπου σαφώς αναφέρεται ότι η ενσωμάτωση αυτών των επιπλέον όρων θα πρέπει να τύχει της έγκρισης του Υπουργού ΥΜΕ ύστερα από εισήγηση του ΣΔΕ.
- τις παρεμβάσεις μας ενόψει δημοπράτησης έργων αναβάθμισης δικτύων ύδρευσης και περιορισμού διαρροών σε 71 Δήμους της Χώρας, συνολικού προϋπολογισμού 88,6 εκ.ευρώ.

Ο Σύνδεσμός μας παγίως προτείνει ως ορθή επιλογή για τις επείγουσες εργασίες, τις ανοιχτές διαδικασίες, προς όλες τις δικαιούμενες, βάσει του προϋπολογισμού των έργων, να μετάσχουν, εργοληπτικές επιχειρήσεις, πρόταση που ακολουθήθηκε στις περιπτώσεις των έργων λόγω των σεισμών του 2014 στην Κεφαλονιά. Ως Δ.Σ. εκτιμάμε ότι με αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλίζεται στο ακέραιο το κριτήριο αμεροληψίας κατά την πρόσκληση των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Στο σημείο αυτό θυμίζω τις αποφάσεις της έκτακτης γενικής συνέλευσης της 31.1.2018 επί των θεμάτων αυτών, αποφάσεις οι οποίες δεσμεύουν και το νέο Δ.Σ. που θα εκλεγεί.

Α) Η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο να προβαίνει στην ανάδειξη όλων των περιπτώσεων μείωσης της επαγγελματικής ύλης των εργοληπτών Μελών του ΣΑΤΕ και να λειτουργεί υποβοηθητικά στις περιπτώσεις Μελών που κινούνται διοικητικά, δικαστικά, για τις σχετικές περιπτώσεις, χωρίς ωστόσο την οικονομική επιβάρυνση του ΣΑΤΕ.

Β) Η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο όταν ανακαλύπτονται περιπτώσεις σχεδόν φωτογραφικών ή φωτογραφικών όρων ο Σύνδεσμος να υποστηρίζει όλα τα Μέλη εκείνα, τα οποία θέλουν να διεκδικήσουν την ακύρωση αυτών των διαγωνισμών με τις φωτογραφικές διατάξεις, στοχεύοντας είτε στην επαναπροκήρυξή τους ως έργα, εφόσον είναι εφικτό, είτε στην ενσωμάτωση αναλογικότερων και όχι φωτογραφικών όρων.

3.5 Φορολογικά θέματα

Γενικά για τα φορολογικά θέματα η μέχρι σήμερα αντιμετώπισή τους από το ΥΠΟΙΚ δεν είναι η καλύτερη δυνατή, αφού αυτά δεν αντιμετωπίζονται υπό το πρίσμα του δικαίου και της φορολογικής λογικής αλλά υπό το πρίσμα της ταμειακής στενότητας του δημοσίου. Υπό αυτό το πλαίσιο η λειτουργία Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων είναι θετική εξέλιξη.

3.6 Λοιπά θέματα

Α. Άρθρα 36 και 37 του Ν.4488/13.9.2017,

Ο ΣΑΤΕ ζήτησε επανειλημμένα την αναστολή ισχύος των άρθρων 36 και 37 του Ν.4488/13.9.2017, λόγω αδυναμίας εφαρμογής τους στα Δημόσια Έργα.

Συγκεκριμένα με το άρθρο 36 του Ν.4488/13.9.2017, προβλέπεται η ηλεκτρονική αναγγελία στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» κάθε αλλαγής ή τροποποίησης του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων, το αργότερο έως και την ημέρα αλλαγής ή τροποποίησης του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, και σε κάθε περίπτωση πριν την ανάληψη υπηρεσίας από τους εργαζομένους, καθώς και της υπερεργασίας και της νόμιμης κατά την ισχύουσα νομοθεσία υπερωριακής απασχόλησης πριν την έναρξη πραγματοποίησής της.

Με το άρθρο 37 προβλέπεται η καθημερινή ηλεκτρονική αναγγελία στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΣΕΠΕ (ΟΠΣ-ΣΕΠΕ), του απασχολούμενου προσωπικού επί εκτέλεσης οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου, από τους εργολάβους και υπεργολάβους, πριν από την έναρξη της ημερήσιας απασχόλησης. Ως εργοδότης δε για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης, θεωρείται ο εργολάβος και ο υπεργολάβος που έχουν αναλάβει την εκτέλεση της οικοδομικής εργασίας ή του τεχνικού έργου.

Κατά συνέπεια η εφαρμογή και των δύο άρθρων, απαιτεί ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, και ως προς το σκέλος των υπερωριών, υπερεργασιών του άρθρου 36 αλλά και του άρθρου 37 ως έχει και προβλέπεται. Επιπλέον είναι αδύνατο στα οικοδομικά έργα, πολύ δε περισσότερο στα Δημόσια, να μην υπάρχει ανάγκη, είτε καθημερινής μεταβολής στις απαιτούμενες υπερεργασίες ή υπερωρίες, είτε αλλαγής στο απασχολούμενο προσωπικό, λόγω της πολυπλοκότητας των εργασιών, αλλά και των αναγκών που δημιουργούνται από την εκτέλεση των έργων σε καθημερινή βάση. Και αυτό αφορά και τους εργολάβους και τους υπεργολάβους.

Τέλος, λόγω της φύσεως της εργασίας των ημερομίσθιων εργατών απασχολούμενων στα έργα, πολλές φορές η πρόσληψή τους γίνεται επί τόπου των έργων σε καθημερινή βάση και μάλιστα όχι από τους εργολάβους αλλά από υπεργολάβους. Με πολλές καθημερινές αλλαγές και δεν πρόκειται για μόνιμο προσωπικό, για τον λόγο αυτό και οι σχετικές εργασίες έχουν εξαιρεθεί από την ανάρτηση και αναγγελία μόνιμου προσωπικού.

Είναι προφανές ότι ηλεκτρονική αναγγελία από επί τόπου των έργων είναι αδύνατη.

B. Ν.4488/2017 άρθρα 39 και 40

Ο ΣΑΤΕ απέστειλε σειρά επιστολών για την πρόβλεψη απαίτησης προσκόμισης πιστοποιητικού από το ΣΕΠΕ για μη ύπαρξη καταδίκης για εργατική νομοθεσία που το ίδιο το ΣΕΠΕ αδυνατεί να εκδώσει ζητώντας να προσκομίζεται όχι από όλους τους μετέχοντες σε μία δημοπρασία αλλά μόνο από τον ανάδοχο, ωστόσο το ΣΕΠΕ όχι μόνο δεν έχει κάνει αποδεκτό το αίτημα αλλά ζητά η αδυναμία έκδοσης του πιστοποιητικού που τον χαρακτηρίζει να επιβαρύνει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις με την έκδοση ένορκων βεβαιώσεων!

Η τελευταία ενημέρωση επί αυτού του θέματος είναι ότι οι συναρμόδιες πολιτικές ηγεσίες των υπουργείων Οικονομίας και Εργασίας αποδέχονται την πρόταση του ΣΑΤΕ και της ΕΑΑΔΗΣΥ για ενσωμάτωση της σχετικής δήλωσης στο ΤΕΥΔ και την παύση της περαιτέρω ταλαιπωρίας των εργοληπτικών επιχειρήσεων. Ωστόσο αυτή η πρόταση θα πρέπει να τύχει νομοθέτησης.

Γ. Οι ορισμοί εκπροσώπων στα Τεχνικά Συμβούλια

Δ. Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος 2016.

Ε. Εξωστρέφεια Κατασκευαστικού Κλάδου.

ΣΤ. Ενιαία έκφραση του Κλάδου

Ζ. Κάλесμα του ΤΕΕ για την αντιμετώπιση των συνεπειών των πλημμυρών της Δυτικής Αττικής.

4. ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

4.1 Συμμετοχή του ΣΑΤΕ σε θεσμικά όργανα

Ο ΣΑΤΕ ήδη από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του έχει επιτύχει την αναγνώρισή του από την Πολιτεία. Σε αυτό το πλαίσιο εκπρόσωποι του Συνδέσμου μετέχουν σε διάφορες επιτροπές και συμβούλια καθώς και σε επιτροπές διαγωνισμών. Κατά το τελευταίο έτος από την προηγούμενη Γενική Συνέλευση του ΣΑΤΕ αναφέρονται ως σημαντικότερες οι εκπροσωπήσεις του ΣΑΤΕ στο Συμβούλιο Δημοσίων Έργων /Τμήμα Κατασκευών, στην Επιτροπή Διαπιστώσεως Τιμών Δημοσίων Έργων, στην Επιτροπή Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών, και στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΜΕΔΕ. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει για την εκπροσώπηση, αποκλειστικώς δια μέσω του ΣΑΤΕ, του εργοληπτικού κλάδου, ως εργοδοτικού φορέα, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή Ελλάδος.

4.2 Αλληλογραφία

Ο Σύνδεσμος κατά το τελευταίο 12μηνο απέστειλε 499 και δέχθηκε 1.180 έγγραφα, την πλειονότητα των οποίων γνωστοποίησε, με κάθε διαθέσιμο μέσο (e-mail, ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΣΑΤΕ) στα Μέλη του. Αναφορικά με τα εξερχόμενα έγγραφα του Συνδέσμου διαπιστώνεται ότι:

- 207 αφορούν σε ορισμούς εκπροσώπων του ΣΑΤΕ
- 34 αφορούν έγγραφα θεσμικών προτάσεων και παρεμβάσεων προς την πολιτική ηγεσία και τις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου ΥΜΕΔΙ
- 8 αφορούν ζητήματα αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας
- 8 αφορούν συμμετοχή σε δημόσια διαβούλευση και άλλα θέματα αρμοδιότητας ΕΑΑΔΗΣΥ
- 7 αφορούν ζητήματα αρμοδιότητας ΤΕΕ
- 7 αφορούν ζητήματα Επαγγελματικών Οργανώσεων Εργοληπτών και Μελετητών
- 7 αφορούν λοιπές απαντήσεις σε ερωτήματα μελών από το Γραφείο Καταγγελιών ή τον Γενικό Διευθυντή
- 5 αφορούν ζητήματα αρμοδιότητας Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
- 4 αφορούν ζητήματα αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Εμπορίου
- 2 αφορούν ζητήματα Οργανώσεων Μηχανικών
- 2 αφορούν ζητήματα αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών
- 2 αφορούν ζητήματα αρμοδιότητας Επιτροπής Ανταγωνισμού
- 2 αφορούν ευρύτερα ζητήματα που τέθηκαν στα πολιτικά κόμματα / Βουλευτές Ελληνικού Κοινοβουλίου
- 2 αφορούν ευρύτερα ζητήματα του ΤΣΜΕΔΕ / ΤΜΕΔΕ
- 1 αφορά δημόσια διαβούλευση νομοσχεδίου του Υπουργείου Περιβάλλοντος
- 1 αφορά ζήτημα αρμοδιότητας ΥΠΟΙΚ/ Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
- 1 αφορά ζήτημα νομοθετικής πρωτοβουλίας Υπουργείου Δικαιοσύνης
- 2 αφορούν απαντήσεις σε αιτήματα Πρεσβειών
- 13 είναι Δελτία Τύπου 13 ανακοινώσεις του Συνδέσμου προς τα ΜΜΕ και τα Μέλη και επιπλέον 17 επιστολές / ανακοινώσεις προς τα Μέλη
- 5 αφορούν γνωμοδοτήσεις / ενημερωτικά σημειώματα του Νομικού μας Συμβούλου σε γραπτά ερωτήματα Μελών και 5 αφορούν απαντήσεις επί νομικών θεμάτων του ίδιου
- 18 αφορούν σχολιασμούς και απαντήσεις επί καίριων φοροτεχνικών ζητημάτων του Φοροτεχνικού μας Συμβούλου και 14 αφορούν ενημερωτικά σημειώματα / γνωμοδοτήσεις του ίδιου
- 57 αφορούν καταγγελτικά και παρεμβατικά έγγραφα προς τις Περιφέρειες, Δήμους, ΑΕΙ, ΤΕΙ, και υπόλοιπους φορείς του Δημοσίου σχετικά με παραβάσεις νομοθεσίας και παρατυπίες σε διαγωνισμούς έργων.

4.3 Συναντήσεις & Παραστάσεις προς τα Υπουργεία, Κόμματα και άλλους φορείς.

Από την προηγούμενη Γ.Σ. πραγματοποιήθηκαν προγραμματισμένες συναντήσεις εκπροσώπων του ΣΑΤΕ με τις πολιτικές ηγεσίες των Υπουργείων ΥΜΕΔΙ (συνάντηση με τον Υπουργό κ. Χρ. Σπίρτζη στις 26.1.2018, συνάντηση με τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων στις 20.2.2017). Επίσης, πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις με τον Πρόεδρο της ΕΑΑΔΗΣΥ (22.6.2017 και 22.03.2018), μία συνάντηση με τον υπεύθυνο τομέα δημοσίων έργων της Νέας Δημοκρατίας κ. Κ. Καραμανλή (8/3/2017).

Πέραν αυτών πραγματοποιήθηκαν πολλές ακόμη προγραμματισμένες συναντήσεις επίσημες ή ανεπίσημες με ανώτατους υπηρεσιακούς παράγοντες και συμβούλους των ανωτέρω Υπουργείων, καθώς και σειρά συναντήσεων με τον Πρόεδρο του ΤΕΕ, τον Πρόεδρο του ΤΣΜΕΔΕ/ΤΜΕΔΕ, στελέχη της ΕΑΑΔΗΣΥ, στελέχη του ΣΕΒ.

Τα κυριότερα ζητήματα που τέθηκαν σε αυτές ήταν τα αναφερόμενα στην Ενότητα 3.

4.4 Εκδηλώσεις – Σεμινάρια

4.4.1 Διοργάνωση ΣΑΤΕ

Α) Κατά την προηγούμενη χρονιά ο ΣΑΤΕ διοργάνωσε με επιτυχία εκδηλώσεις σεμιναριακού χαρακτήρα που απευθύνονταν στα Μέλη του και αφορούσαν στην εκμάθηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την υποβολή προσφορών στις δημοπρασίες δημοσίων έργων (ΕΣΗΔΗΣ για τα δημόσια έργα). Οι σεμιναριακού χαρακτήρα εκδηλώσεις του ΣΑΤΕ πραγματοποιήθηκαν από την εξειδικευμένη εταιρεία πληροφορικής ADSIS και κάλυψαν αρκετές περιοχές του Ελλαδικού χώρου. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν δώδεκα (12) σεμινάρια μεταξύ της 6ης Οκτωβρίου και της 1ης Νοεμβρίου 2017 στις πόλεις Αθήνα (4 σεμινάρια), Θεσσαλονίκη (2 σεμινάρια), Λάρισα (2 σεμινάρια), Ηράκλειο (2 σεμινάρια), Πάτρα και Μυτιλήνη (από 1 σεμινάριο), στα οποία εκπαιδεύτηκαν 360 εκπρόσωποι από 210 εταιρείες - Μέλη του ΣΑΤΕ. Η πραγματοποίηση των σεμιναρίων, με ευθύνη του ΣΑΤΕ, έρχεται σε συνέχεια του μεγάλου ενδιαφέροντος που ο Σύνδεσμος έχει επιδείξει για την ομαλή, ασφαλή και επιτυχή λειτουργία της πλατφόρμας για τις ηλεκτρονικές δημοπρατήσεις δημοσίων έργων, ως συνέχεια των στοχεύσεων καταπολέμησης της διαφθοράς, τήρησης των αρχών της διαφάνειας και εξασφάλισης συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στις δημοπρατήσεις δημοσίων έργων που θέτει διαχρονικά ο ΣΑΤΕ, και ειδικά από το 2009 και μετά, με συγκεκριμένο και emphaticό τρόπο.

Β) Στις 11.5.2017 διοργανώθηκε από τον ΣΑΤΕ στα Κεντρικά του Γραφεία ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: «Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος – 2016».

Γ) Σε συνδιοργάνωση με το ΤΜΕΔΕ το Περιφερειακό Γραφείο Β.Α. Αιγαίου διοργάνωσε ενημερωτική εκδήλωση στις 22.3.2017 στην Χίο με αντικείμενο το πεδίο δράσης του ΤΜΕΔΕ και το όφελος από αυτήν των εργοληπτών δημοσίων έργων.

4.4.2 Συμμετοχή / Υποστήριξη ΣΑΤΕ

Ο ΣΑΤΕ μετείχε δια εισηγήσεων εκπροσώπων του:

- Σε κλειστή συνάντηση των Προέδρων των επίτιμων μελών του ΣΕΠΑΚ (Αθήνα, 20/4/2017)
- Στο φόρουμ της ΔΕΠΑΝ με θέμα: «2nd CITY CONNECT: FORUM» (Ξενοδοχείο Wyndham Grand Athens, 4/5/2017).
- Στο 1^ο Συνέδριο Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Προοπτικές Ανάπτυξης» (Αθήνα, 24/5/2017).
- Στην εκδήλωση της ΟΚΕ με θέμα: «Λευκή Βίβλος της ΕΕ για το Μέλλον της Ευρώπης» (Αθήνα, 2/6/2017).
- Στην εσπερίδα του ΤΕΕ με θέμα: «Νέοι τρόποι χρηματοδότησης Δημοσίων Έργων» (Αθήνα, 14/6/2017).
- Στην συνέντευξη τύπου του ΣΕΠΑΚ (Αθήνα, 21/6/2017).
- Στο φόρουμ της A-ENERGY με θέμα: «Επενδύοντας στις σιδηροδρομικές μεταφορές» (Αθήνα, 28 και 29/6/2017).
- Στην συνάντηση διαβούλευσης στο πλαίσιο της δράσης Build Up Skills Upswing (Αθήνα, 28/8/2017).
- Στην ημερίδα του ΤΕΕ με θέμα: «Διάβρωση ακτών: Αίτια – Αντιμετώπιση – Θεσμικό πλαίσιο» (Αθήνα, 18/10/2017).
- Στο αναπτυξιακό φόρουμ της A-ENERGY με θέμα: «Εξοικονόμηση ενέργειας – Επενδύοντας στο Ευρωπαϊκό Όραμα» (Αθήνα, 14/11/2017).
- Στο 17^ο Τακτικό Συνέδριο της Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ (Αθήνα, 14/11/2017).
- Στο αναπτυξιακό φόρουμ της A-ENERGY με θέμα: «Επενδύοντας στον Υπαίθριο Φωτισμό» (Αθήνα, 6/2/2018).
- Σε ειδική εκδήλωση της ΟΚΕ με θέμα: «Η ώρα της συμφωνίας για το Εθνικό Αναπτυξιακό Σχέδιο» (Ζάππειο 14/2/2018).
- Σε διάσκεψη της ΕΟΚΕ με θέμα: «Το Μέλλον της Δημοκρατίας στην Ευρώπη» (Μουσείο Ακρόπολης 1-2/3/2018).

4.5 Δελτία Τύπου - Εκδόσεις

Στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλει ο ΣΑΤΕ για την όσο το δυνατό ευρύτερη δημοσιοποίηση των ζητημάτων του εργοληπτικού κόσμου ανακοίνωσε 13 Δελτία Τύπου και 13 Ανακοινώσεις καθώς και σειρά συνεντεύξεων ή / και άρθρων του Προέδρου και άλλων μελών του Προεδρείου του ΣΑΤΕ.

Ο Σύνδεσμος ακολουθώντας μία παράδοση πολλών ετών θα εκδώσει αμέσως μετά την συγκρότηση του νέου Δ.Σ. σε σώμα τον *Συνοπτικό Οδηγό Ελληνικών Εργοληπτικών Τεχνικών Εταιρειών-2018*, ο οποίος θα διανεμηθεί δωρεάν στα Μέλη.

4.6 Συνεργασίες

Ο ΣΑΤΕ αποδέχθηκε την τιμητική πρόταση εγγραφής του ως επίτιμου μέλους του ΣΕΠΑΚ, αποδεχόμενος να καταβάλει τις αναγκαίες προσπάθειες συσπείρωσης και συμβιβασμού για την δημιουργία μιας ενιαίας έκφρασης του συνόλου των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού κλάδου, με στόχο την ανάδειξη της σημαντικότητάς του και την περαιτέρω ανάπτυξή του.

5. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

5.1 Εμπλουτισμός Βάσεων Δεδομένων ΣΑΤΕ

5.1.1 Βάση δεδομένων νομικής πληροφόρησης

Ο ΣΑΤΕ έχοντας εξασφαλίσει από την αρχή της λειτουργίας του επαρκώς στελεχωμένη υπηρεσιακή οργάνωση είναι σε θέση να τηρεί πλούσια βάση δεδομένων νομικής πληροφορίας σχετικής με τον Τομέα Παραγωγής Δημοσίων Τεχνικών Έργων στην Ελλάδα. Η, πλήρως λειτουργική, βάση δεδομένων αφορά σε γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, εγκυκλίου ΓΓΔΕ και ΥΠΟΙΚ, ΦΕΚ και Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, κ.α. Από το 1995 και μετά έχουν καταχωρηθεί περισσότερα από 3.429 σχετικά νομικά έγγραφα, τα οποία τα Μέλη μας μπορούν να αναζητήσουν εύκολα μέσω της ιστοσελίδας του Συνδέσμου μας.

Κατά το τελευταίο 12μηνο προστέθηκαν 224 έγγραφα, μεταξύ των οποίων νόμοι, προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις ώστε η εν λόγω βάση δεδομένων να καταστεί μία πλήρης βάση δεδομένων νομικής πληροφόρησης για την άσκηση εργοληπτικής επιχειρηματικής δράσης στην Ελλάδα.

5.1.2 Βάση δεδομένων ισολογισμών

Ο Σύνδεσμος συλλέγει τους δημοσιευμένους ισολογισμούς (Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα και Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης) των εταιριών Μελών του και καταχωρεί τα οικονομικά στοιχεία που περιέχονται σε αυτούς σε μια πλήρως λειτουργική βάση δεδομένων.

Ο Σύνδεσμος από το 2008 και μετά επέκτεινε την εν λόγω δραστηριότητα συλλογής, καταγραφής και καταχώρησης των χρηματοοικονομικών στοιχείων και στις εργοληπτικές εταιρείες που δεν είναι μέλη του Συνδέσμου ώστε να διευρυνθεί η δυνατότητα χρηματοοικονομικών αναλύσεων και προβολών που η βάση δεδομένων δίδει στους Ειδικούς Συνεργάτες και Συμβούλους του Συνδέσμου, προκειμένου να συνάγονται αξιόπιστα συμπεράσματα, επαρκή για την επιστημονική τεκμηρίωση των εκφραζόμενων θέσεων του Συνδέσμου. Ήδη στην αγορά γίνεται χρήση των στοιχείων αυτών και θεωρούμε ότι έχει καθιερωθεί ο ΣΑΤΕ ως μία από τις πλέον έγκυρες πηγές αναφοράς των αναλύσεων.

Κατά το τελευταίο 12μηνο η εν λόγω βάση δεδομένων βρίσκεται σε αναμόρφωση ώστε να υποδεχθεί τους ισολογισμούς ετών 2015 και 2016 που για πρώτη φορά εμφανίζονται βάσει των ΕΛΠ.

5.1.3 Βάση δεδομένων αποτελεσμάτων δημοπρασιών

Μετά από σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου συλλέγονται όλα τα αποτελέσματα των δημοπρασιών από τις 26 Απριλίου 2007 και μετά για έργα άνω των 2.000.000 ευρώ (με ΦΠΑ). Αυτά τα αποτελέσματα καταχωρούνται σε ειδική εφαρμογή και αναρτώνται σε ξεχωριστή ενότητα

της ιστοσελίδας του ΣΑΤΕ. Τα πεδία που εμφανίζονται στην εφαρμογή είναι: Ημερομηνία / α/α Έργου / Έργο / Προϋπολογισμός Υπηρεσίας / Φορέας / Έκπτωση 1ου Μειοδότη / 1ος Μειοδότης / Έκπτωση 2ου Μειοδότη / 2ος Μειοδότης / Έκπτωση 3ου Μειοδότη / 3ος Μειοδότης / Έκπτωση Αναδόχου / Νομός / Δήμος Εκτέλεσης / Παρατήρηση. Τα ως άνω στοιχεία επικαιροποιούνται και επαναδημοσιεύονται στην ιστοσελίδα μας κάθε εβδομάδα.

Από την έναρξη πλήρους λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ για τα δημόσια έργα στο πρόγραμμα καταχωρούνται όλοι οι μειοδότες και όχι μόνο οι τρεις πρώτοι ενώ από την 1/1/2018 και μετά στο πρόγραμμα καταχωρούνται οι δημοπρασίες προϋπολογισμού άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ (με ΦΠΑ), διευρύνοντας ακόμη περισσότερο τις δυνατότητες εξαγωγής συμπερασμάτων για τον ανταγωνισμό στον κλάδο.

Κατά το τελευταίο 12μηνο και έως τις 28.2.2018 καταχωρήθηκαν όλα τα σχετικά στοιχεία από 457 δημοπρασίες, ανεβάζοντας τις συνολικές εγγραφές στην εν λόγω βάση στις 4.071.

Κατά το 2015 το Δ.Σ. αποφάσισε να τροποποιήσει το πρόγραμμα καταγραφής των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών έργων που τηρεί από το 2007 και μετά ως εξής: α) να γίνει διακριτή κατηγορία των μελετοκατασκευών ώστε να μην υπάρχει σύγχυση σχετικά με την πληρότητα των αποτελεσμάτων της βάσης δεδομένων του ΣΑΤΕ β) να καταγράφονται και παρακολουθούνται με διακριτό τρόπο όλες οι περιπτώσεις Υπηρεσιών που ομοιάζουν ή και είναι έργα ή εργασίες, προϋπολογισμού άνω των 200 χιλ. €.

Κατόπιν όλων των παραπάνω στην εν λόγω βάση δεδομένων οι καταχωρήσεις αφορούν: 3.342 έργα, 276 μ/κ και 453 υπηρεσίες.

5.2 Αναβάθμιση ιστοσελίδας

Από τον Νοέμβριο του 2008 πραγματοποιείται σταδιακή ανανέωση και ανασχεδιασμός της πληροφόρησης που παρέχεται στα Μέλη του Συνδέσμου μέσω της ιστοσελίδας μας. Η εν λόγω διαδικασία επιλέχθηκε να είναι σταδιακή ώστε να γίνεται ευκολότερα κατανοητή και αξιοποιήσιμη από το σύνολο των Μελών μας. Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας είναι ορατά αφού καθημερινά την σελίδα μας επισκέπτονται, κατά μέσο όρο, περισσότερο από 2.500 διαφορετικοί χρήστες. Κατά την τελευταία χρονιά προστέθηκε η ενότητα φωτογραφίες που περιλαμβάνει φωτογραφικό υλικό από εκδηλώσεις και συνελεύσεις του Συνδέσμου.

5.3 Πρόγραμμα άμεσης ενημέρωσης IRISena

Ο ΣΑΤΕ λαμβάνοντας υπόψη την διαρκώς αυξανόμενη ανάγκη άμεσης και έγκυρης πληροφόρησης των επιχειρηματιών του κλάδου, αλλά και ευρύτερα του τεχνικού κόσμου, δημιούργησε την εφαρμογή IRISena για έξυπνες συσκευές (κινητά τηλέφωνα και tablets με λειτουργικό iOS/Android) με αντικείμενο την άμεση, έγκυρη και χρήσιμη ενημέρωση στην «έξυπνη» φορητή συσκευή. Η εφαρμογή, στην πλήρη έκδοσή της, παρέχεται δωρεάν σε όλα τα Μέλη του ΣΑΤΕ, ενώ προσαρμοσμένη έκδοση διατίθεται δωρεάν και σε Μη Μέλη του Συνδέσμου. Προσπαιτούμενα είναι μία «έξυπνη» φορητή συσκευή και μία διεύθυνση e-mail.

Φέτος η εφαρμογή προσαρμόστηκε αποκλειστικά και πλήρως εξατομικευμένα για τις ανάγκες του ΣΑΤΕ, ο οποίος πλέον διαθέτει δικό του app μέσω του οποίου επικοινωνεί με τα Μέλη.

5.4 Προσφορές

Ο ΣΑΤΕ πέτυχε :

I - ειδική προσφορά, στην πλέον ανταγωνιστική τιμή της αγοράς, αποκλειστικά για τα οικονομικά ενήμερα Μέλη για την μελέτη, ανάπτυξη και υποστήριξη των συστημάτων: διαχείρισης ποιότητας - ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία - ΕΛΟΤ1801:2008/ OHSAS 18001:2007 και Περιβαλλοντικής Διαχείρισης - ΕΛΟΤ EN ISO 14001:2004.

II - ειδική προσφορά της Uni.Systems προς τα οικονομικά ενήμερα Μέλη του ΣΑΤΕ μείωσης κατά 40% επί της αρχικής τιμής των προγραμμάτων διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων και δημοσίων έργων.

III- Αποκλειστική προσφορά της ADSIS προς τα ταμειακά ενήμερα Μέλη του ΣΑΤΕ για

A.1 Έκδοση ψηφιακής ταυτότητας και

A.2 Υποστήριξη προετοιμασίας και υποβολής ηλεκτρονικής προσφοράς, καθώς και πλήρη εκπαίδευση στο νέο σύστημα του ΕΣΗΔΗΣ για τα δημόσια έργα καθώς και

B. Την απόκτηση της εφαρμογής Verifier v1.0, που αφορά:

- i) Έλεγχο εγκυρότητας ενός ή περισσότερων ψηφιακά υπογεγραμμένων αρχείων pdf με ένα κλικ!
- ii) Ταυτόχρονη επαλήθευση ασφαλούς χρονοσήμανσης.
- iii) Διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση προειδοποιητικού αποτελέσματος ή σφάλματος ψηφιακής υπογραφής.

6. ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ – ΜΕΛΗ

Ο ΣΑΤΕ αποφάσισε την διατήρηση των μειωμένων – δύο φορές την τελευταία 9ετία (έως και -47% το 2009/08 και -10% το 2012/11) - χαμηλότατων πάγιων συνδρομών με ταυτόχρονη αναστολή ισχύος για 10^ο έτος της ποσοστιαίας συνδρομής και για το 2018, τόσο για τα τακτικά όσο και τα αρωγά μέλη (στελέχη) ενώ ομόφωνα αποφάσισε και την διατήρηση των μειωμένων, έναντι των υπολοίπων, εισφορών για τα ειδικά μέλη (ατομικές επιχειρήσεις) του Συνδέσμου. Επιπλέον για το 2018, όπως και το 2017 και το 2016, και ειδικά για τις τάξεις Α1 και Α2, ανεξαρτήτως νομικής μορφής το Δ.Σ. αποφάσισε να θέσει μηδενική τιμή εγγραφής των νεοεγγεγραμμένων Μελών, μόλις 10 ευρώ την ετήσια συνδρομή και μηδενική τιμή για τα στελέχη αυτών των Μελών.

Ο ΣΑΤΕ είναι η αντιπροσωπευτικότερη εταιρική εργοληπτική οργάνωση στην Ελλάδα, αφού στον ΣΑΤΕ εκπροσωπείται το 81% των εταιρειών 3ης έως και 7ης τάξης του ΜΕΕΠ.

Συνάδελφοι,

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Γενικό Διευθυντή, τους Συμβούλους και το διοικητικό προσωπικό του ΣΑΤΕ, τόσο στα Κεντρικά όσο και στα Περιφερειακά μας Γραφεία για την προσφορά τους.

Στο σημείο αυτό θέλω να σημειώσω ότι καταβάλλεται καθημερινά εργώδης προσπάθεια ο ΣΑΤΕ να μην αποτελέσει ακόμη μία Εργοληπτική Οργάνωση που απλώς χορηγεί βεβαιώσεις συμμετοχής σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων.

Είναι μία στόχευση πέρα και πάνω από τις εκάστοτε διοικήσεις του Συνδέσμου που ευελπιστώ ότι θα συνεχιστεί και θα δοθούν τα κίνητρα προκειμένου να γιγαντωθεί ώστε ο ΣΑΤΕ να αποτελέσει έναν πραγματικό σύνδεσμο με την ανάπτυξη των Μελών του, την επιστροφή του κλάδου σε ικανούς ρυθμούς μεγέθυνσης και την ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Πιστεύω ότι το νέο Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να έχει την βοήθεια όλων, ώστε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά όλες τις προκλήσεις και να συνδράμει αποφασιστικά για την εδραίωση του κύρους και της αρμόζουσας θέσης των Ελλήνων Επιχειρηματιών Κατασκευαστών.

Σας ευχαριστώ.

Χρήστος Καλογερόπουλος
Γενικός Γραμματέας ΣΑΤΕ